

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಕಥನಗಳ ಭರಾಟೆಯ ನಡುವೆ ಸಂಜೆ ಬದುಕಿನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಗೊಡವೆ

ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ರಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಸುವಿರುವವರೆಲ್ಲ ನಗರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳ ರೂಪು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿನ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಹಾಗೂ ಹತಾಶೆಯ ಬಿಂಬಗಳಿಗೂ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕಥನಗಳಿಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಶ್ವರ್

ಕೊರೊನಾ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕದ ಅಭರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ್ಣಾಗಿದ್ದು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಲೆಗಳು ತೆರೆದಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲವಲವಿಯ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು ಮತ್ತೆ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಸಂಜೆ ಬದುಕಿನವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಂಗು ಮೂಡಿದಂತಿಲ್ಲ. ಸ್ಕಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಯುಗದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಸುಗಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಪಾಲಿಗೆ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿಯಾಗಿಟ್ಟು, ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರುವಾಗ ಆದಾಯ ಏರುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಮೊದಲು ಲಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಮೊತ್ತವೂ ದೊರೆಯದೆ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು ಕಂಗಾಲಾಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಂತೂ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವ ಹಾಗೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆದಾಯದ ಹೊರತು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಮೌಲ್ಯವೂ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಔಷಧಿಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ಮದುವೆಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಒಡೆಯತೊಡಗಿದಂತೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರು ಒಂಟಿಯಾಗತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿ-ಕಾಳಜಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಒಂಟಿತನ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೆ, ರಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಸುವಿರುವವರೆಲ್ಲ ನಗರದ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಹಳ್ಳಿಗಳು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳ ರೂಪು ಪಡೆದಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿನ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಹಾಗೂ ಹತಾಶೆಯ ಬಿಂಬಗಳಿಗೂ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕಥನಗಳಿಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನವನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ದೊರೆಯದಿದ್ದಾಗ ಪಡಿಪಾಟಲು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರದ ಹೊರಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಗಳ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನದ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಹಿರಿಯರನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಬರಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಆ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ಬಿಡುವು ಅಥವಾ ಸಾವಧಾನವೂ ಅನೇಕ ಅಂಚೆಯಣ್ಣಂದಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಒರಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ.

ಬಸ್ಸು ಹಾಗೂ ರೈಲುಗಳ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೋವಿಡ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ದುಸ್ತರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಸ್ಸು-ರೈಲುಗಳ ಪ್ರಯಾಣದಿಂದ ರಿಯಾಯಿತಿ ರದ್ದಾದುದು ಯಾರಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿರುವಾಗಲೂ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮೆದುವಾಗದೆ, ಸಂಕಷ್ಟ ಕಾಲದ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರೆಸಿದೆ. ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕಾದಿರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಈಗಲೂ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಟಿಕೆಟ್ ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿನ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಣ ಮೌನವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸದ್ಯದ ವಿಷಮ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸದಿರುವುದು ಮಾನವೀಯವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲ. ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಪೋಷಿತ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೊರೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ರಿಯಾಯಿತಿ ಅವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಗೌರವ ಆಗಿರುವಂತೆಯೇ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಹೌದು.

ಜ್ವರದಂತೆ ಏರುತ್ತಿರುವ ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರೊಂದಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ ನಿರಾಳವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಠೇವಣಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಕೌಟುಂಬಿಕ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ರ್ವಗೊಳಿಸುವ ತುರ್ತು ಇಂದಿನದು.

■ ರಘುನಾಥ ಚ.ಹ.